

RUSKI INWALID

PIĄTEK.

14 Marca. 1819 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Kraiowe: z Petersburga. Królestwo Polskie. Wiadomości Zagraniczne: Niemcy. Francyja. Norwegia.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

z Petersburga, 12 Marca.

Szeregowi pułku Ułanów Gwardyi czwartego szwadronu, na znak wdzięczności ofiarowali dowodcy swojemu Pułkownikowi i kawalerowi *Meyerowi* złoty pierścień z nadpisem, przy pięknym piśmie, które poniżej się помещa. Tak nieoboiętny i szczerý dowód wdzięczności powszechny, równy czyni zaszczyt odbierającemu, iak dającym, to jest naczelnikowi i jego podkomendnym. Tem chętniey miścimy tę wiadomość w piśmie naszym, iż ona jest dowodem, iak żołnierze umieją czuć i cenić troskliwość i dobroć swoich dowódców. Pierścień ten ozdobiony jest dwóma nadpisami, z których ieden jest zewnątrz a drugi wewnątrz. Pierwszego są wyrazy takie: *Dowód wdzięczności dla Pułkownika K. Ch. Meyera*; drugiego zaś następujące: *Od szeregowych pod jego dowództwem Ułanów gwardyi czwartego szwadronu.* Pismo jest w następujących wyrazach:

„Szeregowi pułku ułanów gwardyi czwartego szwadronu, którym w roku 1807, 1812,

1813 i 1814 mężnie przewodziliście w zawo-dzie chwały, nieszczędząc życia przeciwko nieprzyjaciołom oyczyzny i nymilosciwszego Monarchy, których zawsze ochraniałiscie z prawdziwie oycowską troskliwością dbając o ich pomyslnosc i calosc, postanowili iednomyślnie i dobrowolnie, uroczyscie okazać te uczucia, iakimi się serca ich przeięte nayswiętszą wdzięcznością dla szanownego i miłego im naczelnika napełniaią, uczucia, które nazawsze w ich duszach zostaną. W dowód czego ośmielaią się w imieniu całego szwadronu ofiarować iemu pierścień złoty z nadpisem. Racz nas uszczęśliwić Panie, prawdziwy nasz Oycze, przyymując ten mały zakład wieczney wdzięczności naszej, wdzięczności nieobłudney, przyym ten znak przywiązania naszego za wszystkie iakich dla nas dowiodłes łaski. One niestartemi charakterami wyrte są w sercach naszych, charakterami trwalszemi a niżeli te, które są wyrte na złocie. Niech ten pierścień przechodzi od pokolenia do pokolenia twoiego iako pamiątką zasług i dobroci twoiey, niech będzie nymilszą pociechą szlachetnego serca twoiego, które znajduie prawdziwą słodycz

sprawując szczęście podiegiłym sobie i niech świadczy przed wszystkiemi o tey nieograczoney wdzięczności i oddaniu się z któremi zostaniemy do grobu.

Wielmożnego W Pana i t. d.
Szeregowi pułku Ułanów
Gwardyi czwartego szwadronu.

w Petersburgu.

Marca dnia.

1819 roku.

(Rzecz jest także warta uwagi że złotnik który robił ten pierścien, tknięty tak pięknym przykładem wdzięczności żołnierzy dla dowódcy swojego, wziął tylko zapłatę za samo złoto, a pracę swoją ofiarował bezpłatnie.

z Moskwy, 5 Marca.

Dzisiaj o godzinie 3 z południa zszedł z tego świata powszechnie załowany JW. Arcybiskup tutejszy Xiądz *Augustyn*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

z Warszawy, 6 Marca.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Gdy stosownie do wydanego przez Jego Cesarsko-Królewską Ność na dniu 31 Grudnia 1818 r. V. S. Ukazu, w Gazetach krajowych tegorocznych, mianowicie: w Nrach 16 i 17 przez Kommissyją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji ogłoszonego, Komora Rossyjska w *Uscitugu* otworzoną została dla towarów zagranicznych, przez Królestwo Polskie prowadzonych, na zasadach, wedle których Komora Brzesko-Litewska Ukazem z dnia 16 Sierpnia 1817 podobnie otwartą została, i z rozciągnięciem dla obu tych Komór wolności wpuszczenia wspomnianych towarów, nietylko kiedy takowe z Jarmarków Warszawskich pochodzą, ale i dla wszelkich innych w ogólności, których sprowadzenie do Rossyi tylko przez porty morskie Taryffą r. 1816 było dozwolone; w celu zatem przyprowadzenia do skutku tego dobroczynnego rozporządzenia, gdy już stosownie tak do urzędów Celnich Rossyjskich, iako i Polskich wydane zostały tymczasem dyspozycye, nim ostateczne i trwałe urządzenie, co do handlu tranzytowego wydanem będzie, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, udziela interesowanej Publicznosci, następujące do zachowania przepisy:

1. Do wprowadzenia do Rossyi zagranicznych Towarów, zwłaszcza tych, któ-

rych wchód Taryffą Rossyyską 1816 roku nie został zakazany, lecz które tylko przez porty morskie wprowadzać było wolno, naznaczają się dwie drogi tranzytowe, iedna na *Warszawę*, droga na *Lublin*; inne zaś towary mogą być prowadzone na którąkolwiek bądź Komorę.

2. Towary przeznaczone na Brześć-Litewski transportowane być mają przez *Warszawę*, zaś towary deklarowane na *Uscitug*, przechodzić będą przez *Lublin*.

3. Wyłączone są z pod tego przepisu Towary *Wistę* na statkach z Pruss spławione, które wedle punktu 11 niniejszych przepisów w *Nowódworze* rewidowane, i ztamtąd do Komory *Terespol*, odprawione będą.

4. Każden właściciel Towarów tranzytowych, lub iego Kommissant, za nadeściem transportu z zagranicy na Komorę wchodową Polską, będzie obowiązany stosownie do Instytucyi Celney Polskiej z roku 1811 mianowicie § 6go w oddziale I. §§ 21 i 22 w oddziale II. podać szczegółową deklaracyją prowadzonych przez siebie towarów, z wymienieniem ich wartości, tudzież złożyć oryginalną fakturę, a gdyby ostatnię przy sobie nie miał, winien będzie poświadczyć pod deklaracyją, iż żadnych innych, ani więcej, iak deklarował, nie prowadzi towarów, poczem deklaracyia i faktura zwrócone mu zostaną.

5. Następnie, stosownie do tegoż pierwszego oddziału § VII. przeważone zostaną na Komorze wchodowej wszystkie Collis i waga brutto każdego Collis, z ich znakami i plombami wyszczególnione będą na oryginalney deklaracyi przez Kupca. lub iego Kommissanta, podane.

6. Po dopełnieniu powyższych przepisów, udzielony będzie właścicielowi, lub iego Kommissantowi, przez Komorę wchodową List konwoiowy (*Begleitschein*) w podwójnym exemplarzu, z których ieden na wchodowej Komorze Polskiej, a drugi na Komorze wchodowej Rossyyskiej, złożony być ma; podobnie iak przy expedyciach Towarów z Jarmarków Warszawskich pochodzących. W listach tych objaśnionem będzie szczegółowo każde Collis, ich oznaki, i rodzaj towarów podług faktury, a w braku tey, podług deklaracyi w sposobie punktem 4 tym wskazanym uzupełnione.

7. Towary do Rossyi przez Królestwo Polskie przechodzące, winny być wypro-

wadzone z kraiu przed upłynieniem 6ciu tygodni stosownie do trwających Urządzeń, a jeżeliby w tym terminie wyście ich z Polski udowodnionem nie było, wtedy podług przepisów postąpiono zostanie i kaucya na zabezpieczenie cła konsumowego złożona, na rzecz Skarbu zapereceptowaną będzie.

8. Towary remissowe, znajdujące się w miastach remissowych po składach, w przypadku ich przeznaczenia do Rossyi, prowadzone być mają drogami w punkcie pierwszym wskazanemi, i podpadać będą równie z wszelkimi innemi przepisom w punkcie 2gim i 3cim zawartym. Expedycya zaś ich ostateczna nie w pierw nastąpi, aż po ścisłej rewizyi odbydź się winney na mocy oddziału 3go § 20go wyż wspomnioney Instrukcyi celney.

9. Po odbytey rewizyi, właściciel towarów, lub prowadzący je, obowiązany jest stawić się dla okazania listów konwoiowych i faktury przed Naczelnikiem Komor Rossyjskich Jenerałem Majorem *Lang* w *Warszawie* mieszkającym, lub przed Urzędnikami celnymi przez niego na ten koniec w *Lublinie* i *Nowodworze* wyznaczonemi, gdzie także rewizya dla przekonania się o całości pak i plombów, bez otwierania pierwszych, przez właściwą władzę odbyta będzie, a listy konwoiowe, deklaracya i faktura, przez Urzędników Rossyjskich poświadczone zostaną.

10. Jeżeliby właściciel towarów na składach remissowych złożonych zechciał uniknąć rewizyi przy ich expedycyi, w takim razie obowiązany będzie stawić się, iak w punkcie poprzedzającym powiedziano, przed Naczelnikiem Komor Rossyjskich, lub przed Urzędnikiem przez niego w *Lublinie* wyznaczonym, o którym w punkcie 9tym jest mowa, dla okazania podaney przez siebie szczegółowej deklaracyi, wraz z listem konwoiowym, w celu skonfrontowania i poświadczenia onychże.

11. Gdy towary *Wisła* z Pruss spławione, dla ich skontrolowania musiałyby być prowadzone z *Nowodworu* (gdzie rzeka *Bug* łączy się z *Wisłą*) do *Warszawy*, co byłoby dla kupców ciężarem, a w niektórych porach roku nawet niepodobnem; zatem takowe ulegać mają rewizyi w sposób następujący.

12. Wodna Komora Polska w *Nieszawie* w zastosowaniu się tak do zaprowadzonych przepisów, iako i do § 2igo Instrukcyi cel-

ney, wydawać będzie podobnie listy konwoiowe w podwoynych exemplarzach, iak wyżej wzmiankowano, z których ieden na Komorze *Brześć Litewski*, gdzie towary cło opłacaia, a drugi na Komorze Polskiej wychodowej *Terespol*, na trakcie leżący; złożony bydź ma.

13. Znajdować się mający Urzędnik celny Rossyjski w *Nowodworze* postępować będzie podług prawideł wyżej wyłuszczo-nych, i sprawdzi faktury lub zastępujące miejsce ich deklaracyą, w sposobie powyżey opisanym uzupełnione, z listami konwoiowymi, a znalazłszy całość pak i plombów, poświadczy listy konwoiowe do Komory *Brześcia Litewskiego*.

13. Co się tycze towarów tranzito pocztą do Rossyi przesyłanych, te podług oddziału IV Instrukcyi celney expedyiowane będą.

15. Nakoniec, z towarami remissowemi pocztą przesyłanemi postąpiono będzie wedle przepisów § 40 i następnych, Instrukcyi celney powyżey wzmiankowanej.

Dzieło się w *Warszawie* d: 4 Marca 1819 r.

Minister Prezydujący,

(podpisano) *Węgleński*.

Sekretarz Jeneralny

(podpisano) *Kruszyński*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

z *Keln*, 2 *Marca*.

W tych dniach wyszło tu następujące ogłoszenie: „W skutek bezpośredniego rozkazu J. K. M. obiawia się ninieyszym: że sposob postępowania duchowieństwa Katolickiego wymagającego, aby osoby ich wyznania wstępujące w związki małżeńskie z osobami wyznania innego przyrzekali wychowywać dzieci płci oboiej w wyznaniu katolickiem, i aby osoba innego wyznania wchodząca w takowe związki nato się zgadzała; W przeciwnem zdarzeniu niepozwalają dokonywania ślubów małżeńskich, iest zupełnie niezgodnym z sposobem myślenia Króla JMści, równie iak i z prawidkami, któremi się rządzą zwierzchności miejscowe. A następnie doniesienie pomieszczone w gazecie *Herman*, a może i powtórzone w drugich pismach peryodycznych, iakoby takowe postępowanie wikaryiatu głównego Akwisgrańskiego było zgodnem z przepisami zwierzchności Cywil-

ney Pruskiej, nietylko jest fałszywem, lecz i wydawca takowego zasługuje na najsurowsze ukaranie.

(Podpisano:) Pierwszy Prezydent Xieztw
Julich, Cleve i Berg.
Baron Sollis-Laubach.

FRANCYJA.

z Paryża, 27 Lutego.

W Gazetach z Bordeaux potwierdza się wiadomość o darze, jaki Xiąże Richelieu uczynił dla zaprowadzeń tamedycznych religijnych, ofiarując na rzecz ich 50,000 franków rocznego przychodu, nadanych sobie w dowód narodowej wdzięczności. Gazeta pomieniona tłumaczy się z tego powodu w następujących wyrazach: „Nie chcąc obrazić skromności szanownego dobroczyńcy, dotychczas niewspominaliśmy o tej ofierze. Lecz ponieważ niektóre okoliczności połączone z tem wydarzeniem, opowiadane są rozmaicie, a częstokroć i niezgodnie z prawdą, spieszmy zatem zawiadomić czytelników o wszystkich szczegółach, które do naszej wiadomości doszły. Xiąże *Richelieu* z samego początku powiedział, że nieprzyjmie żadney nagrody; któraby powiększyć miała wydatki państwa. Tym czasem za iednomyślałą zgodą Króla i obu Izb wyznaczoną mu została majątność prawem wieczystem, przynosząca 50,000 franków rocznego przychodu. Xiąże *Richelieu* nie chciał odrzucać tej nagrody, która mu ofiarowaną została w imieniu całego narodu; lecz idąc zawsze za swoją nieinteresownością, przedsięwziął wspaniale użyć tego przychodu na rzecz iednego z zaprowadzeń tutejszych dobroczynności. Przedsięwzięcie swoje komunikował iednemu z pierwszych urzędników tutejszego departamentu. Wyrazy pisma tego tak są pochlebne dla miasta Bordeaux, że niemożemy się opierać chęci pomieszczenia z nich przynajmniej niektórych pozostałych w pamięci naszej po przeczytaniu: „Zyczyłem użyć tego przychodu (są słowa pisma) na rzecz miasta Bordeaux, którego mieszkańcy tak sprawiedliwego nabyli prawa do szacunku od wszystkich dobrych Francuzów. Oprócz przyczyn wspólnych dla mnie i dla wszystkich *Prawdziwych przyjaciół monarchii*, mam nadto osobiste przyczyny do szanowania tego

miasta; przyczyny o których z szczególnem wspomnę ukontentowaniem. Wspomnienie imienia mego i moiej rodziny zawsze było miłem dla mieszkańców Bordeaux, nawet po tylu rozmaitych i licznych wypadkach i przemianach, które mogłyby je zupełnie zatrzeć! Przekonany jestem że pamięci dzieła moiego wienien iestem do łaskawe przyięcie, iakiego mnie dowiedli mieszkańcy tego miasta, a które nigdy się w mem sercu niezagłodzi.”

„Zyczylibyśmy (mówi dalej gazeta z Bordeaux) komunikować w całości to pismo natchnione tak wysokim i szlachetnym sposobem myślenia. Lecz na ten raz zwracamy uwagę czytelników naszych na sam tylko przedmiot tej dobroczynney ofiary. Według żądania Xiążęcia, cały ten przychód użytym będzie dla wybudowania szpitalu, który ma zastąpić podobny Sgo Jędrzeia. Jeżeli drogie dni wspaniałego dobroczyńcy zostaną zachowane do tego czasu, kiedy ta budowa do zupełnego zostanie doprowadzona końca, Wtenczas summa ta będzie obróconą na rzecz innych zaprowadzeń dla dobra ludzkości.

Dnia 25. p. m. umarł w Paryżu sławny poeta Portugalski *Francisco Manuel*, w 84 roku życia. Niedawno także umarł najstarszy z poetów Francuzkich Pan *Maisonnewe* mając wieku lat 73.

Cesarsko-Rossyyski Minister przy rządzie Północno-Amerykańskim P. *Polityka* przybył do Marsylii, iadąc na miejsce przeznaczenia swojego.

NORWEGIA.

z Chrystyanii, 28 Lutego.

W gazecie tutejszey urzędowej mieści się następujący Artykuł z Skienes w Norwegii północney pod dniem 9 Lutego: „Ciągła susza na którą się skarżą w Norwegii północney, iest zapewna niemałą klęską; Lecz u nas zupełnie iest przeciwnie. Wyjąwszy dwa tylko tygodnie w miesiącu Wrzesniu ciągle od ostatnich dni Czerwca trwają tu deszcze i burze. Dnia 2 Stycznia rolnicy zajmowali się uprawianiem roli, a konie i owcy dotychczas ieszcze pasą się w polu. Najstarsi z mieszkańców tutejszych nie pamiętają takich zimy.

W PETERSBURGU

w drukarni wojennej Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.